

גבורת ילדים בספרות

שיעור לחנוכה- הזמנה לשיח על גבורה

אוכלוסיית יעד: ד-ו

מטרה: לעורר לחשיבה איך לכל אחת ואחד מאיתנו יכולה להתגלות מידת הגבורה מהלך:

1. דף מידע גבורת יהודה המכבי
2. עבודה בקבוצות, כל קבוצה בתורה מקבלת את כל אחד מהסיפורים קוראת דנה ועונה על השאלות.
3. במליאה- שיח ושיתוף

יהודה המכבי היה גיבור בתולדות ישראל ובתולדות האנושות. הוא קבע לו ייחוד עצמי בתולדות הגבורה בישראל. שלט בחכמה ובתבונה בכל תכסיסי המלחמה של דורו. על-אף גבורתו הצבאית וכושר מנהיגותו היה יהודה המכבי איש עניו וראה בכל מעשיו יד ה' בלבד.

בספר חשמונאים מוכתר יהודה המכבי בתואר "גיבור מושיע בישראל". תואר זה שניתן לו בימי חייו היה לסמל של גבורה מופלאה בכל הדורות. בהיסטוריה של העם היהודי הופיעו בזמנים שונים אישים עטורי גבורה, ועל כולם עולה יהודה המכבי ברוחו הגדולה, באמונתו האיתנה, בשימת נפשו בכפו ובראש ובראשונה בהיותו גיבור מלחמה הממזג מסירות נפש עילאית עם תבונה, גבורה ותשועה כאחת.

בנאום יהודה המכבי לפני קרב בית חורון (חשמונאים א' פרק ג' יג-כו) פוגש יהודה את צבאו עייף, רעב וחושש מהפסד מול צבאו הגדול של אנטיוכוס, ביחס לצבאו של יהודה הקטן. לכן יהודה נושא נאום מרתק מול חייליו. **בנאומו הוא מתאר את הגבורה הרוחנית שיכולה לסייע בניצחון מול היוונים, ומסביר לעם שגבורה פירושה התגברות פנימית על הפחד ולא דווקא ניצחון פיזי של החזק על החלש.** לבסוף צבא יהודה מתקיף את הצבא היווני הנע בכבדות במעלה גבעה, יהודה מנצח את היוונים באמצעות תרגיל צבאי מיוחד מול הצבא הגדול של אנטיוכוס ומצליח בניצחון מוחץ להביס את היוונים "מעטים מול רבים"

על בית חשמונאי

יהודה.

תחריט עץ משנת 1553 ויקיפדיה

נאום יהודה:

יען יהודה ויאמר: היד ה' תקצר לתת רבים ביד מעטים, ואם יש מעצור לו להושיע ברב או במעט. הן לה' התשועה, ורוב חיל לא ימלט. הנאום - "בימים ההם" - יהודה המקבי 3 א "בימים ההם בזמן הזה" - נואמים את ההיסטוריה הם בוטחים על המונם ועל רוב חילם להשמידנו עם נשינו וטפנו ולבוז את שללינו. ואנחנו נעמוד על נפשנו להילחם בעד חיינו ותורתנו. לכן אל תיראון ואל תעצרון מפניהם, כי השמד ישמידם ה' לעינינו.

קראו את קטעי המידע, שוחחו ביניכם וענו על השאלות:

מהי גבורה לדעתו של יהודה המכבי?

מה יכול לעורר באדם את מידת

הגבורה?

האם כל אחד/ת מאיתנו יכול להתגלות

כגיבור/ה?

יהודה המכבי מדליק מנורת חנוכה. ציור מאת הכתקופף ל"מקראות ישראל". שנות השישים.

הקפיצה/ אריך קסטנר

... בהפסקה טיפס אולי על שולחנו של המורה וצעק "שקט. שקט". אבל ההמולה נמשכה. "שקט" הוא צעק שוב וצעקתו נשמעה הפעם כמו צווחה של חיה מעונה. לפתע כולם השתקו. אולי היה חיזור כמו ממתקה נקייה. "אני רוצה להודיע לכם שאני לא יכול לסבול עוד את העובדה שאתם חושבים שאני מוג לב. אתם עוד תראו. אני קורא לכולם לבוא היום למגרש המשחקים בשעה שלוש. אל תשכחו". ואז הוא ירד משולחן המורה וחזר למקומו.

מעל חמישים נערים סקרנים התגודדו על משטח ההחלקה המושלג וחיכו לו..אולי הגיע ובלי לומר מילה עבר על פניהם לעבר המתקן שעמד בקצה המגרש. סולם גבוה נשען על הקורה העליונה. אולי ניגש אל הסולם וטיפס עליו כשהוא אוחז בשלבי הקרים כקרח. כשהגיע לשלב לפני האחרון הוא סובב את פניו והביט על המון הנערים שלמטה. הוא התנדוד קימעה כמי שתקפה אותו סחרחורת, אחר כך התאושש ואמר בקול רם: "שימו לב. עכשיו אפרוש את המטריה ואצנח בעזרתה. אנא התרחקו כדי שלא אצנח על ראשו של מישהו". כמה מן הנערים אמרו שאולי השתגע לגמרי. רובם צעדו אחורה ללא מילה והכל ציפו בדריכות למחזה המרתק שהובטח להם... "אולי!" צעק מתיאס "אל תעשה את זה!" ואולם ברגע זה קפץ אולי מן הסולם. המטריה התהפכה ואולי צלל כמו גוש עופרת על משטח הקרח המושלג. נשמע קול נפילה עמום ואולי נשאר מוטל על הרצפה. ההמון התפזר בצעקות...

"אתם יכולים להסביר לי איך הוא הגיע לרעיון האידייתי הזה לקפוץ מסולם עם מטריה?" שאל יוסטוס המנהל.

"כולם תמיד הרגיזו אותו. אמרו עליו שהוא מוג לב וכאלה דברים. ואני, טיפש שכמוני, יעצתי לו אתמול לעשות משהו שירשים את האחרים". ענה מתיאס, חברו הטוב של אולי.

"בכך הוא דווקא הצליח". אמר יוסטוס, "וחוץ מזה - תתאוששו קצת. אל תשכחו שמבחינתו של הקטן הרגל השבורה הזו היא דבר פחות נורא מאשר לחיות בהרגשה שבזים לו. יתכן שהצניחה הזו עם המטריה לא הייתה כה מטופשת כפי שחשבתי בתחילה. .."

צניחתו של אולי הייתה לשיחת היום בכל חדרי העבודה בפנימיה. שררה תמימות דעים שאולי הקטן קורץ מחומר טוב. אף אחד לא העלה על דעתו שיום אחד הוא יהיה מסוגל למבצע נועז כזה! רק סבסטיאן חלק על הדעה הזו. "אין בקפיצה הזו שום גבורה" הוא אמר בביטול. "כשקפץ מן הסולם לא היה אולי אמיץ יותר מאשר היה קודם. היאוש הקפיץ אותו".

"אבל האומץ שביאוש - זה מה שעושה את ההבדל. יש הרבה מוגי לב שאפילו בחלום לא היו מעלים על הדעת לקפוץ מהסולם ולא משנה כמה הם מיואשים", אמר מתיאס.

"זה אולי נכון. אבל ההבדל בינם לבין אולי הוא לא עניין של אומץ".
"אלא של מה?"

"ההבדל הוא בזה שאולי מתבייש יותר מהם ..."

קסטנר, הכיתה המעופפת 93-100

בגדי המלך החדשים / אנדרסן

פעם אחת, לפני הרבה שנים, חי מלך שאהב מאוד בגדים יפים. ארון הבגדים שלו היה כה חשוב בעיניו, שהיו לו יותר חיטים מחילים. בכל יום היה עורך טכס חגיגי, רק כדי להתפאר בבגדיו המגונדרים. ולכל שעה משעות היום היה לו בגד מיוחד.

האנשים בממלכה נאלצו ללכת לטקסים כה רבים, שלא נשאר להם זמן לעבוד. אבל המלך לא הבין איזה נזק הוא גורם לממלכה. הוא המשיך לצעוד ברחובות ולהתפאר בבגדיו החדשים. בירת הממלכה הייתה גדולה ויפה.

תיירים באו מרחוק כדי להתפעל ממנה - והמלך ניצל זאת כדי לערוך עוד ועוד טכסים ומסיבות. החיטים שלו נאלצו לעבוד מסביב לשעון, כדי לעמוד בדרישותיו למחלצות חדשות. חדר ההלבשה של המלך היה ענקי, כמו אולם ריקודים. כל בוקר התבונן המלך בשפע הגלימות, המעילים והכתרים, כדי לבחור תלבושת לאותו היום. משרתיו המתינו בדאגה מחוץ לדלת, עד שיחליט.

יום אחד הופיעו בעיר שני זרים:

שועל בשם "מחט", וקוף שקרא לעצמו "חוט".

הם התיימרו להיות חיטים מומחים מארץ רחוקה, אשר באו לארג למלך מערכת בגדים, שאין יפה ממנה בעולם כולו.

למעשה, הם היו רמאים ונוכלים.

כשהגיעו לארמון, השתחוו חוט ומחט לפני המלך ואמרו: "הוד מלכותך, הבד שלנו לא רק מקסים ונהדר, יש לו גם תכונה מופלאה: טיפשים לא יוכלו לראותו."

"מצוין!" חשב המלך, "שילוב של יופי וחוכמה!"

ומיד צייה על החיטים להתחיל במלכה.

לאחר שקיבלו המון כסף כדי לקנות חומרים, התיישבו חוט ומחט מול הנול והעמידו פנים שהם אורגים.

חוטי הכסף והזהב שהם הזמינו היו מוסתרים בחדרם, אבל רחש הנול הריק שלהם נשמע בארמון עד מאוחר בלילה.

כולם התרשמו מחריצותם הרבה.

המלך התפוצץ מסקרנות בקשר לבגדיו החדשים.

לבסוף שלח את יועצו הבכיר ביותר לראות איך מתקדמת העבודה.

היועץ המסכן נדהם: הוא לא ראה את הבד, שהאורגים הציגו לפניו בגאווה!

"האומנם אני טיפש כזה?" חשב בדאגה. "אעמיד פנים שראיתי..."

כדי שהמלך לא יחשוד בו, חזר היועץ ובפיו הלולים וחשבונות:

"העבודה מתקדמת להפליא, מלכי.

אילו דוגמאות, אילו צבעים!

עין לא ראתה..."

איור ל"בגדי המלך החדשים" מאת וילהלם פדרסון

בגדי המלך החדשים/ אנדרסן- המשך

המלך היה מאשר. "תנו לחיטים כל מה שיבקשו", ציוה, "אל תחסכו פרוטה!" וכך זרמה לחדר עבודתם של החיטים תהלוכה אינסופית של משרתים, ובדיהם חוטים יקרים מפז; את כל אלה הסתירו החיטים במחבוא והמשיכו להתחזות כאורגים. ושמועה חלפה בעיר: חג לאומי יוכרז לכבוד בגדי המלך החדשים, והמלך יציג אותם לצבור במצעד מיוחד!

לבסוף לא התאפק המלך ונכנס בעצמו לחדר האריגה. כמה הופתע כשלא ראה את הבד הנהדר, שהחיטים "הראו" לו!

"אוי לי!" חשב, "האומנם אני טיפש? מדוע אינני רואה דבר?" אבל מיד קרא בקול: "נפלא! מקסים! איזו עבודה נהדרת!"

ליתר ביטחון, כנס ועדה מיוחדת והעניק לצמד הנוכלים ברב טקס את אות הכבוד הממלכתי של מסדר החיטים.

אנשי העיר התגודדו מחוץ לחלונם של החיטים, כדי להתפעל מיפים של הבגדים החדשים, שהיו "כמעט מוכנים".

איש לא העז להודות שאינו רואה דבר, פן יחשבו אותו שכניו לטיפש. מדי פעם קראו הרמאים הפיקחים למלך, ל"מדידות אחרונות". המלך, בכותנתו לעור, ניסה לשווא לגלות במראה ולו שמץ מבגדיו החדשים, בעוד חוט ומחט מחמיאים לו על הופעתו. סופסוף הגיע היום הגדול.

בראש, מתחת לחופה מיוחדת, צעד המלך – עירום, פרט לכותנתו. אחריו צעדו החיטים המומחים, שהעמידו פנים כאילו הם נושאים את השובל הארוך של גלימתו החדשה.

אנשי העיר הנרגשים הצטופפו בצידי הדרך, והריעו בראותם את התהלוכה המתקרבת. כולם פרצו בתשואות למראה המלך, הצועד מולם בחגיגות, וצעקו:

"איזה גלימה מרהיבה! והשובל! מעולם לא נראה מלכינו הדור כל – כך!"

אבל לפתע נשמע קול קטן וצלול מעל רחש ההמון.

"אבא", אמר הקול בפליאה, "המלך לא לובש שום דבר!"

האב נבוכך ניסה להשקיט את ילדו.

"אל תדבר שטויות", לחש.

אבל הילד חזר על דבריו בכל רם, והקהל הצטרף אליו: המלך עירום!!!

איור ל"בגדי המלך החדשים" מאת וילהלם פדרסון

הגיבור הקטן מהרלם/ סיפור עם הולנדי

בהולנד יש עיירת דגים קטנה ויפהפיה בשם הרלם, אשר סכר מגן עליה מפני מי הים. בוקר חורפי אחד טיילו שני אחים מן העירה לאורך הסכר, טיפסו על הסכר וישבו לנוח.

לפתע קרא האח הקטן: "הנס, הסתכל למטה! אני רואה חור קטן בסכר, שדרכו מטפטפים מים".

"איפה" - שאל הנס. הביט הנס בחור ופניו החווירו, הוא ראה חור קטן בסכר. הוא מיהר והחליק למטה, בדק את גודל החור והבין שאם המים ירחיבו את החור - אסון יקרה: הסכר ייפרץ והמים יציפו את העיר. בנתיים הפכו הטיפות לזרם דקיק והחור הלך והתרחב.

פתאום צץ רעיון בראשו של הנס: הוא תחב את אצבעו לתוך החור וסתם אותו. אחר כך אמר לאחיו הקטן: "רוץ לעיר ותגיד לאנשים שיש חור בסכר". הנס עמד ולא זז ממקומו, כשאצבעו נעוצה בסכר והמים מתיזים קצף על ראשו.

לאט לאט קפאה ידו וכל גופו רעד מקור, הנס רצה להוציא את האצבע, אך ידע שאם יוציאה המים יפרצו והסכר יתמוטט. כל דקה נמשכה כשעה, והנה מרחוק נראו האנשים רצים לעברו של הנס עם שקי חול וכלי עבודה.

"הצלת את העיר" - קראו בשמחה, "החזק מעמד, כבר אנחנו סותמים את החור". הם סתמו את החור, חיזקו את הסכר והוציאו את הנס מן המים קפוא ורועד.

מאז קראו להנס: "הגיבור הקטן".

סכר מול הים הצפוני- הולנד

גבורתו של דינסטנג הקטן/ אריך קסטנר

"דעו לכם" אמרה סבתא "לעקוב אחרי גנב ולתפשו בעזרת המון של מאה ילדים אין זה מעשה גבורה כלל וכלל. מה? אולי אין דברים נעימים לכם ביותר? עלבון הם לכם? אבל הנה יושב בתוכם אחד שגם הוא השתוקק מאד ללכת על בהונות רגליו בעקבות הגנב. ברצון רב היה גם הוא מתחפש לנער משרת במלון כדי לרגל אחרי הגנב, אולם הוא קיבל על עצמו לשבת בבית משום שהיה נאמן לחובתו. כן, נאמן היה לחובתו שקיבל על עצמו". כל היושבים נשאו עיניהם אל דינסטנג הקטן שהסמיק כולו עד לשורשי שערותיו ובוש להרים עין. "כן כן לדינסטנג הקטן כיוונתי. נכון מאד. יומיים ישב על יד הטלפון ולא סר ממנו אפילו לרגע. הוא ידע מה דורש ממנו תפקידו ונשא אותו באחריות ונאמנות אף על פי שלא מצא חן בעיניו. זהו דבר גדול. מעשה למופת. ואתם לימדו ממנו. לכבודו נקום כולנו ונקרא "יחי דינסטנג הקטן! הידד!"

מתוך אמיל והבלשים, אריך קסטנר

"אורי/ אסתר שטרייט וורצל"

"... את רואה הספקתי!"

"אני חושבת שלא כדאי לנו להסתובב עם האקדה. צריך להתקין אותו מיד כאן בחורש אולי מתחת

לאחד העצים"

"את צודקת"

הם עטפו את האקדה בגופייתו של אורי, אחר כך חפר אורי גומה באדמה בעזרת הסכין (איזה סכין חדה צמרמורת הקפאה אותו למחשבה מה עלולה הייתה לעולל לו), וטמן בתוכה גם את האקדה וגם את הסכין, אותו רגע עמדה עופרה לצידו של עץ החמישי מימינו וחרטה עליו את שמה, כדי שבשובם לכאן יוכלו לזהות את המקום המדויק. משסיים לכסות את הבור, דרך על המקום ברגליו לבל ייראה שונה ממקום אחר ולאחר ששבע רצון ממעשהו צעד לעברה של עפרה.

"תסתכל מה עשיתי" חייכה אליו. קרב אורי לעץ וראה: על קליפתו חרוטים ביד לא מאומנת שני שמות ותאריך: **אורי-עפרה-חנוכה תש"ו** עמד, התבונן והרהר: לא רע אורי ועופרה שני ידידים הרבה חברות עברו יחד ועופר הזו בתחילה אחרת במקומה הייתה ודאי פורצת בזעקה מקלקלת ומפר... "אפשר לאבי- אל תדאג. אם נספר לו את כל ההרפתקה הזאת, הוא רק ישתעשע. אבא אוהב דברים כאלה."

הלך אורי ללבוש בגדיו ועפרה ניצלה את הזמן לקטיף פטריות לא ויתרה. אך בשובם עם סל מלא נעצר על ידם לפתע ג'יפ צבאי שלא יתנהגו ישוב סמל בריטי בספסל האחורי ישבו וחיכו אליהם בשמחה לאיד שני הערבים מודעיהם. "זה הם!" הצביעו עליהם הערבים. מיד קפץ הסמל מן המכונית ותפס את ידו של אורי: "איפה האקדה?" - "איזה אקדה?" העמיד אורי פנים תמהות. "האקדה שבו ירית על שני אלה אל תתחמק! הכל ידוע לי" - "אינני יודע על מה אתה סח" אמר אורי. האנגלי פיקפק לרגע מסע אל הערבים מבט שואל: "זה הם?" - "בטח הם!" אישרו הערבים. שמע אנגלי וטלטל את אורי בגסות: "את האקדה!" אורי חש והנה כל דמו עולה אל פניו. מה קלגס זה מאיזה לעשות בו? "עזוב אותי" השתחרר מן הידיים האוחזות בו ושם ונצא ולא ימינה של עפרה: ובאותו על הסלסלה המלאה הוסיף ואמר: "זה מה שיש לנו: פטריות"

"וכשרחצתם בירקון לא היה לכם שם אקדה?" שאל הסמל. לרגע רצה אורי לומר כאילו רחצו בירקון עופרה חששה כנראה בפקפוק שתקף אותו וענתה במקומו: "על איזה אקדה אתה מדבר? אני לא מבינה. רחצנו בירקון, אבל לא היה לנו שום אקדה."

הצילה את המצב, הנערה הזאת. תאר לך מה היה קורה אילו אמרתי שלא רחצנו ושער ראשנו הרטוב מגלה מה אמת ומה שקר.

"היה להם אקדה, אדון, היה." אמר הערבי בקול חנופה. גיבורים גדולים היו רק לעומתנו, כל עוד חשבו שאין לנו במה להגן על עצמנו. וכמה הם מנמיכים עצמם בפני האנגלי. או שמא כל האמצעים כשרים בעיניהם, כשמדובר בנקמה ביהודי? אבל אין דבר, הם לא יוכלו לנו. לא הם ולא האנגלים.

"עלו על הג'יפ!" פקד האנגלי.

לא נעלה. אין לכם זכות לקחת אותנו" אמרו עפרה ואורי כמעט פה אחד.

"עלו!"

"כאן בדיוק עבר הכדור" אמר הערבי בהורותו על קווצת שיערו. "אילו זזתי רק קצת. הייתי מת

עכשיו"

-המשך בעמוד הבא-

"אורי/ אסתר שטרייט וורצל- המשך"

"איזה אקדח? איזה כדור?" הגיב אורי מיד. "למה הוא לא מספר לך איך הם התנפלו עלינו?" "שתוק" אמר האנגלי.

אורי הושב מאחורה ליד הערבים, עפרה ישיבה בין הנהג והסמל.

הג'יפ זינק לדרכו ושעט במהירות, כשהוא מדלג על מהמורות ואבנים ומטלטל את נוסעיו. במהרה חזרו לאותו מקום והנה הוא שוב שקט כשהיה. ומימי הבריכה שווים ומאירים בשמש. הציפורים מצייצות מבעד לעפאי העצים ולא ניכר אם רחצו במים עם לאו או עם נורתה הירייה מבין השיחים. "כאן עמד" הורו הערבים בידם לעבר המקום שבו ניצב אורי בעת ההתנגשות.

האנגלים ירדו לחפש, אורי צהל בקרבו. לא ימצאו את הקליע, אפילו אם יחפשו שנה תמימה. כמה עשה בחוכמה שהעלימו מיד. עתה הצטרפו גם הערבים לחיפוש. אך הצלחתם לא הייתה רבה יותר. אם קיוו למצוא את הסכין-התאכזבו קשות. אבל על כך לא דיברו, כי בהזכירם את הסכין, יאלצו גם לאשר את סיפורו של אורי בדבר ההתנפלות.

"אתה רואה? הם סתם העלילו עלינו" אמר אורי בקול מנצח.

"רק במכות תוציא ממנו את האמת" הסית הערבי את הסמל הבריטי. שוב התערבה עפרה בהגיבה מיד: "אסור לך להכותו! אבא שלו ראש המועצה ואם תכה אותו- אי הנעימות תהיה כולה שלך!" "לא אכפת לי" המהם האנגלי וכבר היה נכון לקחת מגלבו ולהכות את אורי.

אורי חיכה לצליפות, כשהוא עומד דרוך וזקוף. מאום לא ישבור אותו, החליט. שום אנגלי. שום ערבי, לא יזכה לראות אותו נשבר. הוא הביט באנגלי במבט רווי בוז. אלמלא עפרה כאן היה מגיב אחרת.

אולי היה מתנפל על האנגלי, מכה אותו במגלבו שלו ומנסה להימלט מן המקום. אבל הוא חש אחריות עצומה לשלומה של הנערה האמיצה, הניצבת כל העת לצידו. הוא לא יפקיר אותה, לא יעשה דבר העלול לעורר חמתם עליה. שיכו... גם מי שמוכה יכול להישאר מנצח.

אבל מזלו הטוב עמד לו הפעם. נהג הג'יפ היה, כנראה, מפוכח מחברו ומנעו מלבצע את זממו. אולי חש מאיומה של עפרה אולי לא יכול לשאת מראהו של נער מוכה, אם כך ואם כך הורה לאורי לעלות על הג'יפ ואת המגלב נטל והחביא מאחורי מושב הנהג, עוד רגע והג'יפ שב ונסע אל המושבה.

המסך

"אני לא כועסת עלייך ואת יכולה לבוא לבקר אותי בביתי, אבל אני לא אבוא לבקר בביתך כי אני לא יכולה לסבול חוסר נימוס!" אמרה ויצאה מהבית בהבעה מנופחת.

מרינה עלתה לקומה השנייה בלב כבד, העצה שנתנה לה גברת לינד, להרביץ לאן בשוט, לא התקבלה על דעתה היא גם הבינה את הכעס של אן, אבל לא יכולה להצדיק את ההתנהגות הפראית שלה. אן שכבה במיטה, פניה כבושים בכר והיא בוכה מרה.

"שטפי את הפנים והקשיבי לי. אני צריכה לומר לך דבר או שניים" אמרה מרילה בקול חמור "את צריכה להתבייש בדברים שאמרת לגברת לינד."

"גם היא צריכה להתבייש! והיא יותר מבוגרת ממני." אמרה אן "אין לה רשות להגיד לי שאני ג'ינג'י מוכוערת."

"ולך אין רשות להתפרץ" אמרה מרילה "ביישת אותי מאוד בעיני השכנה שלי! והרי גם את אמרת על עצמך דברים כאלה וגם יותר גרועים. מה קרה בכלל?"

"מה שאני אומרת על עצמי לא מותר לאחרים להגיד! נורא כעסתי עליה שהיא שאלה למה לא החלפתם אותי בילדה יפה יותר, את בעצמך אמרת לי שהעיקר אופי ולא היופי לא יכולתי להתאפק!" אן השפילה את ראשה.

"כעת היא תפיץ עלייך מעשיות בכפר ולא ירשו לשום ילדה להיות חברה שלך" אמרה מרילה בצער.

"אבל אם הוא הייתה אמרת עלייך כאלה דברים מה היית עושה?" דחקה בה אן.

מרילה נזכרה שפעם בילדותה שמעה את אחת הדודות שלה עליה שהיא ילדה שחורה או ממוצאת ואי אפשר לאהוב אותה

האסופית/ לוי מוד מונטגומרי

...גברת לינד לעומת זאת נראתה לגמרי לא מרוצה "לקחתם על עצמכם אחריות גדולה, מה את מבינה בגידול ילדים? אבל למה לי לרפות את ידייך." "שטויות" אמרה מרילה. "גידול ילדים הוא לא בשמיים מה שכל אחת עושה, גם אני יכולה ללמוד, הילדה נחמדה מאוד, אקרא לה ותראי בעצמך."

אן נכנסה בפנים משולהבות אבל כשראתה שיש אישה זרה בבית, עמדה בפתח, שערותיה היו פרועות והשמלה הקצרה והצהובה הבליטה את הרגליים הרזות והארוכות שלה.

"איזה ילדה מכוערת" אמרה גברת לינד שהיא בוחנת את אן: "רזה ומנומשת איום ונורא לא יכולתם לבחור לכם ילדה קצת יותר יפה? בואי הנה ילדה שאראה אותך מקרוב."

אן ניגשה אבל לא כמו שהגברת חשבת, היא קפצה אל מול פניה של גברת רחל לינד רותחת מכעס.

"אני שונאת אותך!" צעקה ונופפה באגרופיה מול הפנים השמנות. "איר את מעיזה לבוא ולהגיד עליי דברים כאלה? את אישה נוראה ואיומה!" מרילה נבהלה מהתגובה של אן, "מה איתך" קראה "הזהרי בדברייך!"

"שהיא תיזהר לה" המשיכה אן ופנתה שוב על הגברת לין "אולי את רוצה שאני אגיד עלייך דברים? שאני אגיד שאת שמנה ומכוערת וגם טיפשה? אז אני אומרת ולא אכפת לי אם את נעלבת. את שומעת אף עוד לא העליב אותי ככה בחיים שלי."

"איזה ילדה תצופה!" קראה גברת לינד "יש לה פה מלנכולך."

"אן, עלי לחדוך מיד" צוותה מרינה "ושלא תרדי עד שאבוא אלייך!" אן הסתערה על המדרגות בבכי קורע לב וטרקה אחריה את הדלת.

"אני לא מקנאת בך מרילה" אמרה גברת לינד "בחרת לך ילדה קשה מאוד." - "זאת אשמתי" שמעה מרילה את עצמה ולא האמינה שהיא אומרת את הדברים האלה לגברת לינד "לא היית צריכה להעליב את הילדה היא לא אשמה במראה שלה כשם שגם את לא אשמה במראה שלך."

גברת לינד קמה ממקומה בהבעה חמורה מאוד "רואים שאין לך ניסיון" אמרה "ילדה כזאת צריכה לקבל מכות בכל יום בשוט עשוי שבטים לחים, רק ככה היא תתחנך!"

בערב, אחרי החליבה, ירדו מריליה ואן בדרךרך הולכת לבית לינד. מריליה לא הבינה איך זה מצב רוחה של אן כל כך מרומם והיא מקפצת ושרה כל הדרך.

הן הגיעו לבית לינד ואן מיהרה על גברת לינד המופתעת. "את לא יכולה לתאר לעצמך גברת לינד כמה אני מצטערת על כך שצערתי את המארחים הטובים שלי ודיברתי אלייך לא יפה, מה עשית לוי? בסך הכל אמרת אמת- אני באמת ילדה גינג'ית מאד מוכשרת ורזה, ועל אמירת אמת לא צריך לכעוס. אז תדעי לך שאני מצטערת ואם לא תסלחי לי, אני אהיה גם מוכשרת גם רזה וגם עצובה כל ימי חיי! את בטח לא תרצי לגרום לילדה אומללה צרה גדולה כזאת, אז אני סומכת עלייך שתגידי שאת סולחת לי." אן שילבה את ידיה והשפילה את ראשה ומרילה הבינה פתאום שאן עורכת הצגה ואפילו נהנית ממנה! גברת לינד לעומת זאת, הייתה מדושנת עונג, "אני רואה שהטפט המוסר הועלה לך" אמרה בשמחה "את אומנם רזה ומכוערת, אבל יש לך סוכו להשתפר, ראינו כבר דברים כאלה." אן קפצה ממקומה בשמחה, גברת לינד אין כמור! נתת לי תקווה גדולה, כעת אני מרשה לעצמי לצאת לגינה" היא מיהרה החוצה וגברת לינד פנתה אל מרילה. "ילדה מוזרה אבל אני מתחילה לחבב אותה" אמרה "אני מקווה שהיא תגדל ותהיה בן אדם חיובי כמוי וכמוך." מרילה הגיעה ראש ולא ידעה מה לומר.

בדרך הביתה חבקה אן את מרילה ואמרה "נורא נעים ללכת הביתה. אף פעם בחיים לא הלכתי למקום שהוא בשבילי הבית. אני נורא אוהבת אותך ואת מתי ואני גרוי-גיבלס והלב שלי רוטט מרוב אושר. אני מוכרחה להודות לאלוהים על כל הדברים הטובים שהוא נתן לי!" מרילה הרגישה שגם הלב שלה רוטט באושר. היא החזיקה את כף ידה הקטנה והרזה של אן ובפעם הראשונה הבינה מה הוא רגש אימתה.

סוף-

מתוך האסופות/ לויס מוד מונטגומרי (עמ' 46-40). איור מתוך הספר

המשך:

"אני לא מצדיקה את גברת לינד" אמרה מרילה בקול רך "אבל היא אורחת בבית שלנו והיא מבוגרת וזורה לך, את חייבת לבקש סליחה."

"לא יכולה" אמרה אן "תני לי כל עונש שאת רוצה, אפילו בית סוהר, אבל אני לא מבקשת סליחה מגברת לינד!"

אן מבקשת סליחה

מרילה לא רצתה לספר למתי על התקרית עם הגברת לינד, אבל כשאן לא ירדה לארוחת הבוקר לא הייתה לה ברירה והיא נאלצה לספר לו.

"מגיע לה לרכלנית הזקנה הזאת" אמר מתי בסיפוק רב "מישהו היה צריך כבר מזמן להגיד לה את האמת בפנים!"

"אני מתפלאת עליך מתי גוטנברג אמרה מארי לה בפנים רציניות אתה מצדיק את ההתנהגות הפרועה של אן?"

"אני חושב שצריך לתת לה עונש סמלי, כי נכה באמת לא יפה להתנהג! אבל אני שמח שכך קרה! אני מקווה שאת מביאה לה את ארוחת הבוקר לחדר?"

"ומה חשבת שאני מענישה אותה ברעב? לילדה יש תיאבון בריא ואני אביא לה את כל הארוחות למעלה, עד שתחד בעצמה לבקש סליחה מגברת לינד."

עברו ימים אחדים, מרילה הייתה מעלה את המגש עם האוכל וכעבור זמן מה הייתה מורידה אותו כמעט מלא, אן אכלה מעט מאוד מתי היה מודאג. יום אחד, כשמרילה הלכה לקנות מצרכים, העז ועלה לקומה השנייה, הוא הקיש על הדלת ולא שמע תשובה על כן פתח אותה והציץ פנימה.

אן יושבה על כיסא ליד חלון והביטה בגן, פניה היו עצובים וליבו של מתי כמעט נשבר בקרבו הוא ניגש אליה ושאל בשקט לשלומה, "אני מדמיינת לך" אמרה אן "קשה לי להיות כאן לבד כשבחוץ כל כך יפה אבל אין לי ברירה אני אבילה כאן את כל חיי, כנראה."

"אבל אולי פשוט כדאי לך לעשות מה שמרילה ביקשה."

"היא עקשנית, את יודעת, תבקשי סליחה מגברת לינד וגמרנו."

אן הביטה בפני האיש הטוב והיגיעה בראשה. "אתה יודע מתי, אני ממש לא מוכנה להשפיל את עצמי לפני הגברת לינד הזאתי, אף על פי שאני כבר די מצטערת על מה שקרה, אבל בשבילך אני מוכנה לעשות הכל! אם אתה חושב שזה כדאי..."

"אני מאוד רוצה, את חסרה לי מאוד." אמר מתי אני רוצה שהחיים יחזרו כבר למסלולם, רק אל תגידי למרילה שדיברתי איתך, יותר טוב אם היא תחשוב שאת בעצמך החלטת."

קראו את הסיפור, שוחחו על השאלות וענו:

לשיתוף במליאה :
האם קרה לך שגילית בעצמך את מידת הגבורה?
האם נתקלת בחברה או בחבר שנהגו בגבורה?

מה האופי של מעשה הגבורה בסיפור? ממה הוא נובע?
האם לדעתכם הגיבור בחר במודע במעשה גבורה?
האם אומץ זהה לגבורה? במה הם דומים? ובמה הם אולי שונים?
האם מעשה הנובע מתמימות יכול להיקרא גבורה?

קראו את הסיפור, שוחחו על השאלות וענו:

לשיתוף במליאה :
האם קרה לך שגילית בעצמך את מידת הגבורה?
האם נתקלת בחברה או בחבר שנהגו בגבורה?

מה האופי של מעשה הגבורה בסיפור? ממה הוא נובע?
האם לדעתכם הגיבור בחר במודע במעשה גבורה?
האם אומץ זהה לגבורה? במה הם דומים? ובמה הם אולי שונים?
האם מעשה הנובע מתמימות יכול להיקרא גבורה?

קראו את הסיפור, שוחחו על השאלות וענו:

לשיתוף במליאה :
האם קרה לך שגילית בעצמך את מידת הגבורה?
האם נתקלת בחברה או בחבר שנהגו בגבורה?

מה האופי של מעשה הגבורה בסיפור? ממה הוא נובע?
האם לדעתכם הגיבור בחר במודע במעשה גבורה?
האם אומץ זהה לגבורה? במה הם דומים? ובמה הם אולי שונים?
האם מעשה הנובע מתמימות יכול להיקרא גבורה?

קראו את הסיפור, שוחחו על השאלות וענו:

לשיתוף במליאה :
האם קרה לך שגילית בעצמך את מידת הגבורה?
האם נתקלת בחברה או בחבר שנהגו בגבורה?

מה האופי של מעשה הגבורה בסיפור? ממה הוא נובע?
האם לדעתכם הגיבור בחר במודע במעשה גבורה?
האם אומץ זהה לגבורה? במה הם דומים? ובמה הם אולי שונים?
האם מעשה הנובע מתמימות יכול להיקרא גבורה?